

ВОДЗЫЎ
на аўтарэферат дысертатыі Сямашка Надзеі Канстанцінаўны
“Беларускія і расійскія даследаванні аграрнай гісторыі Беларусі (канец XVIII ст. – 1850-я гг.)”, прадстаўленай на саісканне вучонай ступені кандыдата гістарычных навук па спецыяльнасці 07.00.09–гістарыяграфія, крыніцазнаўства і метады гістарычнага даследавання

Сельская гаспадарка з’яўляецца адной з найважнейшых галін сучаснай беларускай эканомікі, таму каласальнае значэнне мае навуковае вывучэнне яе гісторыі, тэндэнцый яе развіцця. У гэтай сувязі зварот саіскальніка да аграрнай гісторыі бачыцца абсалютна актуальным і мэтазгодным.

Аўтарэферат сведчыць, што дысертатыя характарызуецца прадуманасцю пабудовы і лагічнасцю. Саіскальнікам дакладна сфармуляваны мэты і задачы даследавання, для вывучэння праблемы выкарыстаны шырокі набор метадаў, пераканаўча паказана канцэптуальная ідэя дысертатыі. Храналагічныя рамкі даследавання карэліруюцца з пачаткам вывучэння праблемы і сучасным станам яе распрацоўкі. Асноўныя палажэнні, якія выносяцца на абарону, адэкватна адлюстроўваюць вынікі дысертатычнага даследавання, вызначаюцца навізнай і абгрунтаванасцю.

Саіскальнік здолеў прааналізаваць публікацыі даследчыкаў дарэвалюцыйнага перыяду, выявіць асноўныя напрамкі і прыярытэты даследаванняў савецкага часу, упершыню ў айчынной гістарыяграфіі правесці аналіз сучаснага стану вывучэння аграрнай гісторыі Беларусі канца XVIII – 1850-х гадоў. Дысертантам адзначаецца, што для даследчыкаў дарэвалюцыйнага перыяду характэрны апісальны падыход пры мінімальным выкарыстанні гістарычных крыніц. Спецыфікай савецкай гістарыяграфіі з’яўляўся комплексны падыход пры панаванні марксісцка-ленінскай метадалогіі. Аналіз даследаванняў сучаснага перыяду, якія праводзіліся ва ўмовах дэідэалагізацыі гістарычнай навукі і выкарыстання новых метадалагічных падыходаў, дазволіў дысертанту вылучыць новыя тэндэнцыі ў вывучэнні аграрнай гісторыі – перабольшванне темпаў генезісу капіталізму ў беларускай вёсцы савецкімі гісторыкамі, акцэнт на вывучэнне розных сааслоўных груп і інш.

Станоўчым момантам з’яўляецца той факт, што ў дысертатыі аналізуецца не толькі выключна айчынная і расійская гістарыяграфія, але і паказваецца фарміраванне і дынаміка базы крыніц па разглядаемай праблеме.

Вынікі навуковага пошуку дысертанта знайшлі адлюстраванне ў 16-ці публікацыях агульным аб’ёмам 4,4 друкаваных аркушаў, а таксама прайшлі апрабаванне на шэрагу навуковых канферэнцый. Дысертатыя мае відавочную практычную значнасць, яе вынікі могуць быць выкарыстаны ў навучальным працэсе, пры падрыхтоўцы агульных і спецыяльных курсаў па гісторыі Беларусі, а таксама пры напісанні абагульняючых прац па аграрнай гісторыі.

Аўтарэферат не утрымлівае прынцыповых недахопаў і цалкам адпавядае патрабаванням ВАК Рэспублікі Беларусь. Аналіз аўтарэферата дысертатыі сведчыць, што Сямашка Надзея Канстанцінаўна з’яўляецца сталым даследчыкам і заслугоўвае прысуджэння вучонай ступені кандыдата гістарычных навук па спецыяльнасці 07.00.09–гістарыяграфія, крыніцазнаўства і метады гістарычнага даследавання.

Загадчык кафедры сацыяльна-гуманітарных дысцыплін УА “Беларускі дзяржаўны аграрны тэхнічны ўніверсітэт”, кандыдат гістарычных навук, дацэнт

Я.А. Грэбенёв

